

Preventivní program školy
Gymnázium Jeseník
2022/2023

Program vychází z následujících dokumentů MŠMT: Školský zákon č. 561/2004 Sb.; Vyhláška č. 72/2005 Sb. o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních; Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže (č.j. 21291/2010-28), Metodický pokyn ministra školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních, č.j.: 21149/2016)

www.msmt.cz

PREVENTIVNÍ PROGRAM ŠKOLY Školní rok 2022/2023

Ředitel školy:	PaedDr. Antonín Javůrek
Zástupce ředitele:	Mgr. Stanislav Jurník
Výchovný poradce:	Mgr. Dagmar Konečná
Metodik prevence:	Mgr. Jan Koukol
Vyučují OV a ZSV:	Mgr. Jan Koukol Mgr. Marie Kirchnerová Mgr. Lukáš Krupička

1. Charakteristika školy

Gymnázium v Jeseníku je státní školou se všeobecným zaměřením. Bližší informace jsou k dispozici na webových stránkách školy www.gymjes.cz.

Škola má k 1. září 2022 celkem 408 žáků, z toho 122 navštěvuje nižší gymnázium a 286 vyšší gymnázium.

2. Popis výchovných problémů ve škole

Výskyt a struktura sociálně-patologických jevů se liší na nižším a vyšším gymnáziu. Mezi studenty nižšího gymnázia se vyskytují případy verbální agrese. Důvodem je především náročné období puberty, větší rozdíly mezi žáky jednotlivých ročníků, mezi dívkami a chlapci a také odlišná ekonomická a sociální situace žáků. Rovněž nás trápí vztahové problémy mezi dětmi, sklony k nižší toleranci a k předsudkům.

Rozšiřují se případy nepozornosti a únavy z nedostatku spánku kvůli hraní počítačových her do pozdních nočních hodin. Tyto případy jsou průběžně řešeny na schůzkách studentů a rodičů s třídním učitelem a dalšími vyučujícími. S touto problematikou souvisí i nadměrné užívání mobilních telefonů a další on-line techniky a následně neschopnost žáků dostatečně se soustředit na výuku.

Na vyšším gymnáziu patří mezi hlavní sociálně patologické jevy především kouření, užívání alkoholu a příležitostně také užívání měkkých drog či slovní šikana.

Preventivní program školy
Gymnázium Jeseník
2022/2023

Případy jsou řešeny individuálně, nejprve pohovorem se studentem a následně s rodiči. Dle závažnosti problému jsou do řešení zapojeni také výchovný poradce, školní metodik prevence, PPP, Policie České republiky.

3. Vymezení činnosti ŠMP

Školní prevence: Mgr. Jan Koukol, koukol@gymjes.cz
konzultační hodiny: středa 13.00 – 14.00, jinak dle domluvy
sborovna nižšího gymnázia, NG, 1. patro

Metodik prevence spoluvytváří preventivní program školy, podílí se na jeho realizaci. Komunikuje s učiteli v oblasti primární prevence, v případě vzniklého problému dává podněty k možné nápravě (projekt, spolupráce s odborníky atd.). Úzce spolupracuje především s třídními učiteli.

Vede vlastní záznamy o přehledu realizovaných kroků a aktivit v průběhu roku. Spolupracuje s institucemi a organizacemi v oblasti primární prevence (okresní a krajský metodik prevence, Policie ČR, PPP).

Koordinuje předávání informací o problematice sociálně patologických jevů ve škole, dokumentuje průběh preventivní práce školy.

Účastní se dalšího vzdělávání a předává dalším pedagogickým pracovníkům informace z oblasti prevence sociálně patologických jevů.

Hodnotí realizaci preventivního programu školy.

V závěru roku na základě dokumentace, a především podkladů od třídních učitelů, vypracuje hodnocení PPŠ.

4. Spolupráce s pedagogickým sborem

4.1. Seznámení vedení školy s PPŠ na šk. r. 2022/2023

- podrobný obsah programu
- finanční a materiální požadavky
- odborná literatura
- nástěnka ŠMP
- předběžné termíny jednotlivých preventivních aktivit, zodpovědnost za jednotlivé akce (viz další body)

termín: **září 2022**

4.2. Domluva s VP

- kompetence

Výchovný poradce - Mgr. Dagmar Konečná, konecna@gymjes.cz

konzultační hodiny: středa 13.30 – 14.30, jinak dle domluvy

kabinet výchovného poradce: nová budova VG, 2. patro

Výchovný poradce nabízí studentům, rodičům i vyučujícím možnost poradit se o svých problémech, setkává se se studenty, kteří jsou v některých případech ohrožení ve vývoji, sebepjetí, komunikaci, se speciálními vzdělávacími potřebami. Komunikuje s pedagogy a sbírá podněty. Učitelé se na výchovného poradce obracejí v případě:

Preventivní program školy
Gymnázium Jeseník
2022/2023

- výskytu agresivního chování ve třídě
- signálů o potížích žáka (osobnostní, rodinné, vztahové ...)
- náhlém i trvalém neúspěchu v učení
- obtížné situaci, konfliktu s rodiči
- porušování pravidel soužití ve škole ze strany žáka
- krádeží ve třídách
- konfliktního či jinak problematického klimatu třídy

- předávání informací

Výchovný poradce spolupracuje s metodikem prevence školy, v oblasti prevence si vzájemně předávají informace, podle potřeby se setkávají při plánovaných akcích nebo při řešení aktuálních problémů.

termín: **v průběhu šk. roku**

4.3. Spolupráce s třídními učiteli a dalšími pedagogy

- informovanost všech pracovníků školy o skladbě MPP a o nastavených pravidlech
- diskuze o propojení ŠVP a PPŠ v rámci jednotlivých předmětů v daném ročníku, podpora spoluúčasti učitelů na preventivní strategii
- seznámení s protidrogovou prevencí a s prevencí sociálně patologických jevů
- nabídka a koordinace spolupráce s organizacemi zajišťujícími programy a projekty týkající se prevence soc. patologických jevů

termín: **v průběhu šk. roku**

- aktualizace Metodického pokynu pro vedení třídnických hodin, včetně námětů konkrétních aktivit, materiál je k dispozici ve sborovně na NG a u ŠVP

termín: **září 2022**

4.4. Preventivní témata v rámci výuky

- prevence závislostí, kriminality a delikvence, vandalismu, virtuálních drog (počítač, televize, DVD, automaty, sázení...)
- prevence užívání návykových látek
- projevy šikany, xenofobie a rasismu, jak jim předcházet a jak je řešit
- výchova ke zdravému životnímu stylu a ohleduplnosti (životospráva, duševní hygiena, režim dne, stres)
- výchova k odpovědnosti za své zdraví i zdraví ostatních, prevence úrazů, prevence vzniku poruch příjmu potravy
- témata dopravní výchovy, poskytování první pomoci
- ochrana životního prostředí, environmentální výchova
- ochrana člověka za mimořádných událostí, orientace v integrovaném záchranném systému
- právní odpovědnost
- bezpečný internet

Preventivní program školy
Gymnázium Jeseník
2022/2023

Prevence je realizována pedagogickými pracovníky školy v daných předmětech ve všech ročnících. Větší důraz na prevenci sociálně patologických jevů je kladen na vyučující občanské výchovy, základů společenských věd a biologie. V těchto předmětech byl vypracován přehled preventivních témat v jednotlivých předmětech. Je součástí dokumentace ŠMP.

5. Spolupráce s rodiči a veřejností

5.1. Seznámení rodičů s ŠMP

- ŠMP se osobně představí na třídních schůzkách, především rodičům žáků primy a prvních ročníků
- termín konzultačních hodin
- označení kabinetu ŠMP, emailová adresa
- obsah práce ŠMP, co mohou konzultovat
- seznámení s MPP, dalšími dokumenty a adresami organizací zabývajících se prevencí
- informace o ŠMP a prevenci umístit na nástěnku (pavilon, 1. patro a přízemí NG-centrální schodiště)

termín: **září 2022**

5.2. Rodičovské schůzky

- o známkách, pokroku, nedostatcích i chování svých dětí jsou rodiče informováni průběžně v Bakalářích (elektronická ŽK) a ve čtvrtletí na třídních schůzkách
- individuální konzultaci si mohou rodiče i žáci domluvit s jednotlivými vyučujícími v průběhu celého školního roku
- během Dne otevřených dveří mají rodiče možnost navštívit výuku, poznat prostředí školy a lépe chápat potřeby svých dětí

termín: **v průběhu šk. roku**

5.3. Konzultace, krizová intervence

- ve spolupráci s VP, TU a ŘŠ poskytuje ŠMP žákům a jejich rodičům konzultace v problematice sociálně patologických jevů
- ŠMP je informován o organizacích, které se zabývají konkrétní pomocí při výskytu těchto jevů u žáka nebo v jeho rodině

termín: **v průběhu šk. roku**

5.4. Aktivity ke zlepšení vzájemné komunikace

- Slavnostní zahájení školního roku, maturitní ples, vánoční akademie, prezentace třídních projektů, kulturní akce, např. koncert Studenti sobě a další. Zapojení studentů do práce studentského parlamentu a další.

termín: **v průběhu šk. roku**

6. Aktivity pro žáky – specifická a nespecifická prevence

6.1. Všeobecná prevence ve výuce:

V rámci ŠVP je ve všech předmětech kladen důraz na prvky primární prevence. Kompetence se rozvíjí hlavně v těchto oblastech:

- sociální dovednosti (otevřená komunikace, konstruktivní řešení problému, dovednost týmové práce atd.)
- pozitivní vnímání sebe sama
- rozvoj a podpora osobnostních kvalit, které podporují zdravý rozvoj osobnosti (sebevědomí, altruismus, empatie, asertivita, přejímání nosných hodnot)
- rozvoj morálního vědomí a vědomí odpovědnosti
- cílený rozvoj v oblasti mediální výchovy
- demokratické řízení, efektivní pravidla vzájemného soužití – respektování lidských práv a individuálních potřeb a odlišnosti jedince
- vedení studenta k přijetí osobní odpovědnosti k daným právům a povinnostem
- přístup k informacím a práce s nimi – dovednost používat různé informační zdroje, jejich kritické zhodnocení, porovnání informací, vytváření vlastního názoru a tím budování životního postoje
- podpora účasti studentů na charitativních akcích (Sluníčkový den, Daruj srdce - Nadace Olgy Havlové, Světluška aj.)
- podpora zájmu studentů o zapojení se do dobrovolnické práce, spolupráce s Dobrovolnickým centrem MP Jeseník

6.1.1 Adaptační kurzy

Kurz primy proběhne již devátým rokem v táboře Černý Potok pod vedením paní učitelky H. Tunysové. Kurzy tříd 1.B a C organizuje vzdělávací organizace EduArt v součinnosti s Gymnáziem Jeseník.

Cílem kurzu je vytvořit zdravě fungující kolektiv třídy, kde se žáci vzájemně znají, a tak preventivně eliminovat různé formy rizikového chování. Žáci zde rovněž poznají svého třídního učitele, a tím lze vytvořit důvěru pro případné řešení problémů, které se mohou během studia vyskytnout. Na adaptačním kurzu si žáci zábavnou formou osvojují znalosti kompetencí v oblasti:

- významu harmonický mezilidských vztahů
- respektu k odlišným zájmům, názorům a k odlišnému způsobu chování
- znalosti a uplatnění vhodných a nenásilných způsobů řešení neshod
- znalosti vhodných způsobů chování a komunikace v různých životních situacích
- schopnost a dovednost spolupracovat ve skupině, přijetí zodpovědnosti za společné úkoly

Zážitkový kurz pro žáky kvinty, kteří jsou v polovině studia, v tomto školním roce neproběhne.

Cílem tohoto kurzu je upevnění a vylepšení komunikace, vztahů ve třídě, dále podpora tvořivosti a kompetence k řešení problémů.

6.1.2. Besedy, semináře a programy

- Bezpečnost bez hranic – oslava dne Policie ČR s ukázkou práce Integrovaného záchranného systému; sekunda A
termín: **září 2022**
- Jak se správně učit na střední škole - beseda s Mgr. M. Kupkou (PPP) pro první ročníky (1.C. 1.B), prevence školního neúspěchu
termín: **září 2022**
- Finanční gramotnost do škol – program zaměřený na rozvoj myšlení v oblasti finanční gramotnosti pro studenty 4. ročníků
termín: **září 2022**
- Bezpečná jízda – preventivní program určený pro studenty 3. ročníku VG (začínající řidiči), promítání dokumentu 13 minut a beseda s pracovníkem ZZS Jeseník
termín: **listopad, prosinec 2022**
- Kariérové poradenství – testy profesní orientace a jejich analýza pro žáky 4. ročníků
termín: **říjen, listopad 2022**
- Suchej Petr z Nebe – beseda o rizikovém užívání alkoholických nápojů pro studenty vybraných tříd VG
termín: **prosinec 2022**
- SVP Dobrá vyhlídka – preventivní program se zaměřením na třídní kolektiv pro tercii
termín: **leden 2023**
- Kariérové poradenství – testy zaměřené na pomoc při výběru seminářů pro žáky 2. ročníků
termín: **leden, únor 2023**
- Jak zvládat krizové situace – beseda pro studenty 1. ročníků VG, preventivní program o náročných situacích v životě dospívajícího člověka a jejich zvládnutí
termín: **únor 2023**
- Skrytá nebezpečí v kyberprostoru
termín: **v průběhu 2. pololetí** – sekunda
- Sociometrický dotazník – analýza třídního klimatu, prevence rizikového jednání uvnitř třídního kolektivu
termín: **v průběhu 2. pololetí** (vybraná třída VG, dle aktuální situace)
- Poruchy příjmu potravy – program pro žáky tercie, základní pojmy, téma ve vztahu k období dospívání a sebepřijetí
termín: **leden, únor 2023**
- Poruchy příjmu potravy – program pro žáky 2. ročníků VG zaměřený na nově se objevující poruchy jako je bigorexie či orthorexie
termín: **březen, duben 2023**
- Advokáti do škol – preventivní program pro studenty NG a VG zaměřený na rizikové chování mladistvých a možných důsledků, které z protiprávního jednání mohou plynout
termín: **v průběhu 2. pololetí**
- Kamarádství a tolerance – program pro primu o vztazích a komunikaci
termín: **v průběhu 2. pololetí**
- Fake news a jiné nástrahy internetu – preventivní program zaměřený na rozvoj kritického myšlení v oblasti získávání informací na internetu, jejich posouzení a sdílení, pro žáky kvarty
termín: **v průběhu 2. pololetí**

- Sexuální výchova - beseda s MUDr. M. Minou o sexuálním zdraví a pohlavních chorobách pro kvintu a první ročníky
termín: **duben 2023**

Další besedy podle aktuálních nabídek a potřeb žáků.

6.1.3. Skupinová práce a projektové vyučování

- Efektivní metoda, která podporuje správnou tvorbu, nastavení a upevnění kvalit vedoucích ke komplexnímu růstu zdravé individuality studenta. Učitel zde věnuje pozornost práci ve skupinách, podporuje naslouchání, zapojení všech členů skupiny při řešení situace. Podporuje odpovědnost studenta za řešení konfliktu – tvoří se tak kompetence sociální interakce. Studenti se učí vést diskuzi, vyjadřovat názory a vhodným způsobem reagovat na kritiku.

- Projektové vyučování

Na nižším gymnáziu jsou jednotlivé třídy zapojeny do projektů. Blíže se tak seznamují s děním kolem sebe a s aktuálními tématy. Práce na projektech umožňuje intenzivní spolupráci v rámci ročníku, a mají tak pozitivní vliv na atmosféru a vztahy ve třídě.

Prima je celoročně zapojena do projektu **POZNÁVÁME SVŮJ REGION** (garant E. Knoppová a Jan Koukol).

Sekunda pracuje na projektu s názvem **ŽIJEME V EVROPĚ** (garant J. Formánková).

Projekt pro tercii s názvem **POZNEJ ANGLICKY MLUVÍCÍ ZEMĚ** (garant J. Hamalčíková).

Kvarta zpracovává projekt – **NAŠE STOPA** (garant J. Koukol, H. Henychová).

Na VG se projektu účastní studenti kvinty, tématem je **DEN MEZI ROSTLINAMI** (garant J. Pavelka).

termín: **v průběhu šk. roku**

6.2. Specifická prevence selektivní

- zaměřena na část žáků a studentů, u které chceme zamezit vzniku rizikového chování

termín: dle potřeby **v průběhu šk. roku**

6.2.1. Specifická prevence indikovaná

- včasná intervence, přímá práce s žákem
- konzultace s VP, PPP apod.
- individuální terapie v PPP, Poradně pro rodinu apod.
- výchovné komise

termín: dle potřeby **v průběhu roku**

6.3 Nespecifická prevence

- nabídka volnočasových školních i mimoškolních aktivit, např. divadelní soubor Nezakopneš, Robolab a soutěž FIRST LEGO League, Centrum sportu – košíková, odbíjená, florbal, posilovna, horolezectví, exkurze, přednášky, olympiády atd

Preventivní program školy
Gymnázium Jeseník
2022/2023

- akce Ekotýmu v rámci podpory enviromentální výchovy
- školní výlety
- zapojení se do Studentské rady, kde mohou studenti přednést své připomínky a návrhy a řešit je, každá třída má v radě svého zástupce, SR řeší přípravu akcí pro studenty a také některé stížnosti studentů směrem k vedení školy, schůzek SR se pravidelně na pozvání účastní též ředitel školy
- pro studenty je taky důležité mít místo k setkávání a odpočinku, nově mají možnost využít úžasný Bufík u Emila, kromě nákupu svačiny nabízí i možnost si zahrát na klavír, podívat se na zprávy, něco si přečíst, příležitostně navštívit besedu

7. Spolupráce s organizacemi

Na regionální úrovni v systému PP spolupracujeme s:

- krajským protidrogovým koordinátorem
- krajským školním koordinátorem
- Policie ČR
- Komise prevence Rady města Jeseníku
- Preventivní skupina Městské policie Jeseník
- neziskové organizace
- další orgány státní správy a samosprávy – obecní úřady, úřad práce, sociální kurátoři

V průběhu školního roku spolupracujeme dle potřeby s:

- PPP 584 411 829, 724 131 963
- Poradna pro rodinu Jeseník 584 414 035, 731 447 453
- Tým pro mládež Jeseník (při Probační a mediační službě), Mgr. K. Petřeková
- p. P. Šeděnka - KAM
- lékaři
- SVČ Duha, organizace pro volnočasové aktivity
- Linka bezpečí, tel. 116 111
- Člověk v tísni 777 787 973
- poradenská linka pro oblast prevence www.ztracenedite.cz
- nezisková organizace AZ help, Mgr. Petr Spurný 732 484 077

Mgr. Jan Koukol
školní metodik prevence

PaedDr. Antonín Javůrek
ředitel školy

Mgr. Stanislav Jurník
předseda Školské rady

Preventivní program školy
Gymnázium Jeseník
2022/2023

Pozn:

1/ PPŠ na školní rok 2022/2023 bude dán na vědomí Školské radě na jejím nejbližším setkání.

2/ S PPŠ na šk. rok 2022/2023 byli pedagogičtí pracovníci seznámeni na zahajovací pedagogické radě 31.8. 2022.